

Referat fra 12. møde Luftvisionens styregruppe, d. 8. april 2022

Mødet blev gennemført med deltagelse fra:

Anne Marie Zinck, MIM, Helle Bach Rungø, Dansk Miljøteknologi, Morten Løber, DI, Kjeld Vang, DAPO, Heidi Ravnsborg, MIM, Erik Christiansen, MST, Niels Henrik Mortensen, MST, Claus Hermansen, Dansk Agroindustri, Sara Takatomi, UM's eksportteam for vand og eksport, Anders Fink, MIM og Signe Sonne-Holm, sekretariatet (referent).

Dagsorden for mødet:

- 1) Godkendelse af dagsorden
- 2) Godkendelse af referat fra 11. møde i Luftvisionen den 25. januar 2022
- 3) Velkommen til Claus Hermansen, direktør for Dansk Agroindustri og kort præsentation af arbejdet i Dansk Agroindustri v. Claus Hermansen
- 4) Status vedr. eksporttal v Signe Sonne-Holm, DMT
- 5) Kort gennemgang af handlingsplanen v Signe Sonne-Holm, DMT
- 6) Det Nationale Partnerskab for Ren Luft v Heidi Ravnsborg, MIM
- 7) Status på arbejde med VERA, Teknologiliste og EU-ETV-ordning v Erik Christiansen, MST
- 8) Fysisk besøg til Danmark fra Kommissionen og relevante medlemslande vedr. enten/eller:
Ammoniakreducerende teknologier – opfølgning på Peer-to-Peer mødet den 16. november 2021
Reduktion af miljøbelastningen fra skibe - el-færger, landstrøm, reduceret svovl m.v.
- 9) Evt.

Ad. 1:

Den udsendte dagsorden blev godkendt

Ad. 2:

Referatet fra 11. møde blev godkendt

Ad. 3:

Gruppen bød velkommen til Helle Bach Rungø, der er startet 1. marts som ny sekretariatschef i Dansk Miljøteknologi. Helle kommer fra en stilling som funktionsleder i Miljøstyrelsens enhed for Vandforsyning.

Yderligere et velkommen til Claus Hermansen fra Dansk Agroindustri. Dansk Agroindustri er en brancheforening for landbrugsmaskinfabrikanter med ca. 85 små- og mellemstore medlemsvirksomheder. Ift. luftdagsordenen er ventilation et af de største emner. Branchen er pt. optaget af landbrugspakkens reduktionsmål samt EU's FitFor55 og genopretningsplanerne. I forhold til sidstnævnte er der flere partnerskaber i støbeskeen i forskellige europæiske lande. Ikke mindst fremhæves Tyskland som et vigtigt aftagermarked.

Overordnet set er vi godt stillet i Danmark på dette område. Mange danske teknologier er allerede på markedet, for regelsættet herhjemme har understøttet en tidlig og innovativ teknologiudvikling. Men branchen skal fortsat lægge sig i selen for at videreudvikle, så vi når de opsatte reduktionsmål.

Det er et opmærksomhedspunkt, at der mangler et overblik over de mange projekter, der sættes i værk for tiden. Både nationalt og internationalt. Der kører rigtig meget på denne dagsorden.

Ad. 4:

Signe orienterede om status på eksporttal. Eksporttallene for 2021 er endnu ikke opdateret, så det er ikke muligt at give styregruppen en grundig status på eksportfremgangen. Opsummeringen her er således kun et hurtigt indblik i tendenserne.

Pr. 1. september 2021 var status, at der i 2021 var eksporteret for 6,409 mia. kr. Det er endnu ikke muligt at sige noget om det endelige resultat, men sammenlignet med samme tidspunkt i 2020 tyder noget på, at eksporten af renluft teknologier i 2021 er en anelse lavere end i 2020. I september 2020 havde danske virksomheder således eksporteret for 6,754 mia. kr.

Det aftales, at gruppen får en status igen til efteråret, hvor tallene forventes at være opdateret.

Se i øvrigt det tidligere udarbejde eksportnotat fra 2020, der også giver et indblik i de vigtigste markeder for dansk renluft teknologi (vedhæftet).

Ad. 5:

Signe orienterede om status på handlingsplanen. Dette er sidste møde i 2. fase af Luftvisionen, og vi er kommet i hus med stort set alle handlingsplanens initiativer.

Der er kun et enkelt hængeparti omkring afdækning af brændeovnsproducenters barrierer på det østeuropæiske marked. Det punkt videreføres til en ny handlingsplan for 3. fase. Derudover er der flere løbende indsatser, som ligeledes skal overføres til en ny handlingsplan.

På næste møde vil styregruppen få præsenteret et udkast til en ny handlingsplan, der strækker fra maj 2022-maj 2024.

Ad. 6:

Heidi orienterede om status på det Nationale Partnerskab for Ren Luft. I forbindelse med aftalen om grønne byer, der blev indgået i september 2021 mellem regeringen, SF og Enhedslisten, er der blevet nedsat et Nationalt Partnerskab, der skal inddrage kommunerne tættere i arbejdet med at udarbejde reguleringen på bl.a. luftområdet. Partnerskabet løber fra 2022 til 2025, og vil være med til at sætte gang i det analysearbejde, der sidenhen skal lægge til grund for konkrete anbefalinger.

I første omgang har aftaleparterne ønsket, at der skulle sættes fokus på:

- Miljøzoner: Udvidelse til flere byer, muligheder ift. at omfatte arbejdsmaskiner og skærpede krav til filtre på dieslbiler.
- Brændeovne: Afsøge de kommunale ønsker for en skærpet indsats, undersøge og understøtte udviklingen af filtre til brændeovne, undersøge mulighederne ift. at basere reguleringen på krav til partikeludledning frem for et skæringsår, som er tilfældet pt.
- Krydstogtskibe: Alternativer til landstrøm, der ligeledes reducerer udledningen af luftemissioner fra krydstogtskibe i havn.

Første møde i partnerskabet blev afholdt i slutningen af marts. Der vil blive nedsat følgegrupper under hver af emnerne, hvor relevante interessenter inddrages.

Undersøgelse af brugen af filtre på brændeovne sættes i gang allerede nu. Miljøministeriet står foran at skulle udarbejde udbudsmateriale.

I forhold til interessentinddragelsen planlægges der en åben workshop i efteråret, hvor interessenter får mulighed for at komme med indspil til relevante emner.

Se i øvrigt Partnerskabets kommissorium (vedhæftet)

Ad. 7:

Erik orienterede om status vedr. VETA, teknologilisten og EU-ETV-ordningen. Teknologilisten har været genstand for ændringer. Udbringningsteknologier er blevet flyttet til Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. Det medfører nyt ressortministerium, og teknologierne reguleres nu via mere generelle regler.

Der pågår også et arbejde med at inkludere landbrugsteknologier i EU's ETV ordning. Der er umiddelbare udfordringer med at sikre en ordentlig overførsel af teknologiproducenters VERA dokumentation til EU ETV, men arbejdet forventes afsluttet med udgangen af 2022.

Ændringerne gennemføres, så teknologiproducenterne får et bedre afsæt for at anvende/ sælge teknologier fremadrettet. Der har været for mange udfordringer med VERA protokollerne, og det er den klare forventning at EU's ETV ordning vil kunne give landbrugsteknologier en bredere gennemslagskraft.

Det noteres, at der i Kommissionens nye forslag til en revision af IED også ligger et forslag om at lave et nyt "Center for foresight and monitoring of emerging techniques" indenfor landbrugsområdet. Det vil være en fælleseuropæisk kortlægning af, hvad der findes af teknologier og løsninger, og det er en indsats, der også vil føde ind i også i BAT/BREF arbejdet. Her nævnes også en kobling til EU ETV.

Se i øvrigt det vedhæftede Nyhedsbrev fra VERA sekretariatet.

Ad. 8:

Anne Marie orienterede om, at det tidligere har været diskuteret, om vi skal arbejde videre med muligheden for at invitere Kommissionen og/eller EU-medlemsstater på et fysisk besøg i København som opfølgning på Peer 2 Peer konferencen, som blev afholdt online i november 2021.

Der er nogen opbakning til idéen, men også bevidsthed om, at det er en ressourcekrævende opgave at arrangere en tur for så mange mennesker.

I sekretariatet går vi videre med at undersøge mulighederne for at koble et eventuelt besøg sammen med landbrugsmessen Agromek, der afholdes fra 29. november til 2. december. Herfra vil man både kunne fremvise teknologier samt arrangere site visits på landbrug/ biogasanlæg i Midtjylland.

State of Green bør indtænkes med en rolle, hvis det kan gennemføres. Her er der ressourcer at trække på i forhold til planlægningen af delegationsbesøg.

<https://www.agromek.dk/>

Ad. 9:

Miljøstyrelsen kan oplyse, at Dansk Miljøteknologi får tildelt sekretariatsfunktionen også i 3. og sidste fase af Luftvisionen på MUDP bevilling.

I nærmeste fremtid vil der være nogen ændringer i kredsen af deltagere i Luftvisionen. Signe går på barsel i midten af april. Erik Christiansen har opsagt sin stilling i Miljøstyrelsen, og starter pr. 1. maj i Dansk Miljøteknologi. Niels Henrik Mortensen fra Miljøstyrelsen går på pension til sommer.

En række af de største krydstogtrederier i verden har netop været samlet i København for at skrive under på en hensigtserklæring om brug af landstrøm i Østersøen hurtigst muligt og senest i 2024.

Luftvisionen afholder konference om Maritime Emissioner d. 11. maj. Der lyder en kraftigt opfordring om, at styregruppen deler informationen om konferencen med deres netværk, så vi kan tiltrække et stort antal deltagere.

Næste møde i EU reguleringsgruppen planlægges til afholdelse inden sommerferien. Næste møde i styregruppen planlægges til midt/slut september. Anne Marie Zinck sender doodle ud for begge møder.